

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัญหากฎหมายและการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ศึกษากรณี: การคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในความผิดมูลฐานนอกระบบประชาชน

ชื่อผู้เขียน นางสาวอรรชรา อสัมภินวัฒน์

ชื่อปริญญา นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2552

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย กษิติประดิษฐ์ ประธานกรรมการ
2. อาจารย์อรรณพ ลิขิตจิตตะ

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้นำมาตรการที่ดำเนินคดีต่อทรัพย์สินมาใช้ในการปราบปรามการฟอกเงิน โดยหากปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เลขาธิการจะส่งเรื่องให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดิน

ความผิดมูลฐานนอกระบบประชาชนเป็นความผิดมูลฐานหนึ่งในพระราชบัญญัตินี้ และมีผู้เสียหายจำนวนมากที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำความผิดดังกล่าว แต่เนื่องจาก พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดินทั้งหมด ผู้เสียหายจึงไม่ได้รับการบรรเทาความเสียหายจากการดำเนินการกับทรัพย์สินตามพระราชบัญญัตินี้ ถึงแม้ว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 43 และพระราชกำหนดการกู้ยืมเงิน ที่เป็นการนอกระบบประชาชน พ.ศ. 2527 ซึ่งมีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองประชาชนที่ได้รับ ความเสียหายจากความผิดดังกล่าว โดยเฉพาะ แต่กฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าว ก็ดำเนินการคุ้มครองผู้เสียหายได้ไม่ครอบคลุมนัก เนื่องจากศาลจะมีคำสั่งให้คืน

ทรัพย์สินหรือค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้เสียหายได้เฉพาะทรัพย์สินของจำเลยเท่านั้น และหากทรัพย์สินดังกล่าวถูกจำหน่าย จ่ายโอน หรือเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพย์สิน หรือคดีอาญาอยู่ระหว่างการพิจารณาในชั้นศาลหรือศาลมีคำพิพากษายกฟ้องจำเลยในคดีอาญา ศาลจะสั่งให้คืนทรัพย์สินหรือใช้ราคาแก่ผู้เสียหายตามกฎหมายดังกล่าวไม่ได้

จากการศึกษาพบว่าพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มีเพียงมาตรา 49 วรรคหก ซึ่งได้บัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในความผิดมูลฐานไว้เพียงว่าให้เลขาธิการส่งเรื่องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายที่กำหนดความผิดฐานนั้นดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าวเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายก่อน แต่ไม่ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่าให้นำทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมาชดเชยคืนให้กับผู้เสียหายในความผิดมูลฐานในกรณีที่ความผิดมูลฐานนั้นมีเอกชนเป็นผู้เสียหายรวมอยู่ด้วย และวิธีการหรือกระบวนการในการที่ผู้เสียหายเข้ามาเพื่อขอคุ้มครองสิทธิและการบังคับคดีกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้คุ้มครองสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ ก็ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายรับรองไว้แต่อย่างใด

ดังนั้น เพื่อให้ผู้เสียหายในความผิดมูลฐานได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ควรแก้ไขมาตรา 49 วรรคหก โดยกำหนดให้เลขาธิการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย และเพิ่มเติมมาตรา 49 วรรคเจ็ด และกฎกระทรวง เพื่อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการคุ้มครองสิทธิ และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 34 ให้คณะกรรมการธุรกรรมมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาว่าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองสิทธิตามมาตรา 49 วรรคหกหรือไม่ และแก้ไขมาตรา 51 วรรคหนึ่ง กรณีศาลทำการไต่สวนคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา 49 วรรคหกแล้ว หากศาลเชื่อว่าบุคคลตามคำร้องของพนักงานอัยการเป็นผู้เสียหายในความผิดมูลฐานและมีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามมาตรา 49 วรรคหก ให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย และให้อธิบดีกรมบังคับคดีมีหน้าที่ดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาในกรณีนี้ด้วย

ABSTRACT

Thesis Title Problems of Legal Enforcement of the Anti-Money
 Laundering Act, B.E. 2542 (1999): A Study of
 Protection of Complainant's Right in the Predicate
 Offense Relating to Public Fraud

Student's Name Miss Onteera Asampinawat

Degree Sought Master of Laws

Academic Year 2010

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Dr. Somchai Kasitipradith Chairperson
2. Mr. Unnop Likhitjitta

Anti-Money Laundering Act of B.E. 2542 was designed to prohibit money laundering by exploiting the asset seizure procedure; in the case where there is evidence to believe that an asset is related to the commission of an offense, the Secretary-general shall forward the case to the public prosecutor for consideration to file a petition to the Court to order the forfeiture of such asset for the benefit of the State.

Regarding to the researcher's experience, people who have been deprived their money or assets of through the offences relating to cheating and fraud to the public, one of the predicate offenses, do not yet remedy their damages at all because of the provision of the Act mentioned above stipulating that the asset involved in an offense shall be forfeited to the State.

Although both Article 43 of the Thai Code of Criminal Procedure and The Fraudulent Loans and Swindles Act of B.E. 2527 can apply to that such case; the compensation is still inadequate. As a result that the court must issues an order to reimburse especially from the property of the accused. Moreover in the case where the asset has been distributed, transferred or transformed or where the criminal case is during trial or the court has concluded the trial by a judgment dismissing the criminal case, the complainant has absolutely not the right to claim the restitution of the property.

With respect to protecting the right of the complainant in the predicate offense, Only the provision of Article 49 Paragraph 6 of the Anti-Money Laundering Act of B.E. 2542 stipulate that “The Secretary-general may forward the matter to the competent official who is investigated the commission of that offense on the undertaking of such law to protect the right of the victim.” The said provision itself is unclear on two following points: (1) Can the complainant in the predicate offense get the restitution with the asset involved in an offense? (2) Method or Procedure to apply for the restitution and to conduct the civil execution. Furthermore if there is an opinion as the court has the power to issue an order to compensate the complainant for his or her loss, that proceedings cannot be possible on account of no provision in any act prescribing the competency of judge to issue that order.

Therefore, in order to effectively protect the right of the complainant in the predicate offense, Article 49 Paragraph 6 of the Anti-Money Laundering

Act of B.E. 2542 should be modified. The Secretary-general shall forward the case to the public prosecutor for consideration to apply for restitution of the property or the value thereof. It is necessary to determine Method or Procedure to protect the right of the complainant in the predicate offense by adding Paragraph 7 of Article 49 and issuing the Ministerial Regulations. Article 34 should be amended by increasing the duty of the transaction committee to considerate who can be the complainant subject to the provisions of Article 49 Paragraph 6. The amendment of Article 51, If, after investigating the petition of the prosecutor in accordance with Article 49 Paragraph 6, the Court believes that any person according to the petition is the complainant in the predicate offense and has the right in Article 49 Paragraph 6, the court shall issue the order to protect the right of the complainant and the Secretary-general to the Legal Executive Department has duty to perform the civil execution under the sentences.